

A Bíróság új eljárási szabályzata

A döntő többségben az előzetes döntéshozatali eljárásokból álló peres eljárások folyamatosan növekvő számával szembesülő Bíróság kiigazítja eljárási szabályait annak érdekében, hogy még inkább figyelembe tudja venni ezen eljárástípus jellegzetességeit, fokozva ugyanakkor a képességét arra, hogy az elé terjesztett ügyeket ésszerű időn belül elbírálja

Eljárási szabályzatának átdolgozásával – amely új szabályzat 2012. november 1-jén lép hatályba¹ – a Bíróság mindenekelőtt az előtte induló **peres eljárások alakulásához kíván igazodni**. Ugyanis annak ellenére, hogy a Bíróság eredetileg 1953. március 4-én elfogadott eljárási szabályzatát többször módosították, annak szerkezete lényegét tekintve nem változott. E szabályzat továbbra is a leggyakrabban természetes vagy jogi személy, illetve tagállam és valamelyik uniós intézmény közötti, közvetlen keresetek alapján indult eljárások túlsúlyát tükrözi, noha a tények azt mutatják, hogy az ilyen típusú ügyek, a kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetek kivételével és a megsemmisítés iránti keresetek bizonyos sajátos kategóriái kivételével, mára már nagyrészt kikerültek a Bíróság hatásköréből. 2012-ben a Bíróság elé terjesztett ügyek kategóriái közül számukat tekintve a tagállami bíróságok általi előzetes döntéshozatalra utalások a legelsők². Az új eljárási szabályzat célja, hogy még inkább tükrözze e valós helyzetet, külön címet szentelve ezen utalásoknak, ugyanakkor teljesebbé és nyilvánvalóbbá téve az e címben foglalt szabályokat úgy a jogalanyok, mint a nemzeti bíróságok számára.

Az átdolgozás másik lényeges célja a Bíróság azon szándékát tükrözi, hogy továbbra is meg tudja tenni azokat az erőfeszítéseket, amelyeket már évek óta kifejt annak érdekében, hogy megőrizze a peres eljárások növekvő számával szembesülő igazságszolgáltatási fórum képességét arra, hogy az elé terjesztett ügyeket ésszerű időn belül elbírálja³. Az új eljárási szabályzat ennek keretében több olyan intézkedést is bevezet, amelyek **elősegítik az ügyek gyors és hatékony elbírálását**. Ezen intézkedések közül meg kell említeni többek között az igazságszolgáltatási fórum azon lehetőségét, hogy határozatban korlátozza a hozzá benyújtott beadványok vagy írásbeli észrevételek terjedelmét, továbbá azt, hogy enyhültek az indokolt végzés Bíróság általi elfogadásának előfeltételei többek között abban az esetben, amikor a nemzeti bíróság által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre adandó válasz nem enged teret semmilyen ésszerű kétségnek.

Az új szabályok egyébként több jelentős újdonságot tartalmaznak az eljárás szóbeli szakaszát illetően. A Bíróság ugyanis, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a felek által benyújtott beadványok vagy írásbeli észrevételek olvasata alapján az ügy körülményei kellően fel vannak tárva, főszabály szerint ezentúl nem köteles tárgyalást tartani, aminek eredményeként feltehetőleg rövidebb határidőn belül el fogja tudni bírálni az elé terjesztett ügyeket. Az új eljárási szabályzat ezenkívül

¹ A Bíróság 2012. szeptember 25-én elfogadott eljárási [szabályzatát](#) 2012. szeptember 29-én hirdették ki az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*. E szabályzat, 210. cikkének megfelelően, a kihirdetését követő második hónap első napján lép hatályba.

² 2011 folyamán a 688 új ügyből például 423 előzetes döntéshozatal iránti kérelem érkezett a Bíróságra. Az előzetes döntéshozatalra utalások tehát a Bíróság előtt induló peres eljárások több mint 60%-át teszik ki.

³ Meg kell jegyezni, hogy e peres eljárások növekvő száma ellenére a Bíróságnak sikerült jelentősen csökkentenie az ügyek elbírálásának átlagos időtartamát. Példaként lehet erre említeni azt, hogy 2011-ben 16,4 hónap volt az előzetes döntéshozatalra utalások elbírálásának átlagos időtartama, míg 2003-ban több mint 25 hónap.

előírja, hogy tárgyalás tartása esetén a Bíróság a feleket felhívhatja arra, hogy szóbeli előadásait egy vagy több meghatározott kérdésre összpontosítsák, valamint azt is, hogy az igazságszolgáltatási fórum több, azonos jellegű és azonos tárgyú ügyben közös tárgyalást tarthat. A tárgyalásra készített jelentés azonban elhagyásra került, mivel többletköltséggel járt, és az ügyek elbírálásának késleltetését eredményezte.

Az új eljárási szabályzat a fent említett célkitűzésekkel párhuzamosan ezenkívül arra törekszik, hogy **a meglévő szabályokat és gyakorlatokat egyértelművé tegye**. Így az eljárási szabályzatban egyértelműbb lett a különbség a valamennyi keresettípusra alkalmazandó közös szabályok és a külön fejezetekben tárgyalt különös szabályok között (előzetes döntéshozatalra utalások, közvetlen keresetek és fellebbezések), továbbá az új eljárási szabályzat minden cikke számozott lett, és külön címet kapott, hogy így könnyebben beazonosító legyen. Az előzetes döntéshozatalra utalásokkal kapcsolatban meg kell említeni, hogy az új eljárási szabályzat immár tartalmaz egy olyan rendelkezést, amely meghatározza az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek minimális, feltétlenül szükséges tartalmi elemeit, illetve egy, a névtelenséget szabályozó rendelkezést, amely segítségül szolgálhat a nemzeti bíróságoknak abban, hogy kérelmeiket oly módon fogalmazzák meg, hogy az egyúttal az alapeljárásban részt vevő felek magánéletének védelmét is hatékonyabban biztosítsa. A 2012-es szabályzat a fellebbezések tekintetében egyértelművé teszi a fellebbezésre válaszként előterjesztett csatlakozó fellebbezésre vonatkozó szabályokat. A csatlakozó fellebbezéseket immár mindig külön iratban kell előterjeszteni, ami előreláthatólag meg fogja könnyíteni ezeknek az igazságszolgáltatási fórum általi elbírálását.

Végezetül, az eljárási szabályzat ezen átdolgozása **egyszerűsíti a meglévő szabályokat**, vagy úgy, hogy töröl egyes elavult vagy nem alkalmazott szabályokat, vagy pedig úgy, hogy bizonyos ügyek vonatkozásában átdolgozza az eljárást. Példaként lehet erre felhozni a tagállamok és az uniós intézmények beavatkozására vonatkozó szabályok egyszerűsítését, a felülvizsgálat tárgyában eljáró tanács egy évre történő kijelölését, vagy a vélemény iránti kérelmek elbírálási szabályainak egyszerűsítését, előírva, hogy az elbírálásban ezentúl egy főtanácsnok vesz részt (nem pedig a Bíróság valamennyi főtanácsnoka).

A fent említett intézkedések külön-külön valószínűleg nem teszik lehetővé az egyre összetettebb ügyek száma, valamint elbírálásuk időtartama növekvő tendenciájának a mérséklését. A Bíróságnak mindazonáltal továbbra is meggyőződése, hogy ezen intézkedések – amelyek mindössze néhány héttel azt követően lépnek hatályba, hogy az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló jegyzőkönyv módosításai elfogadásra kerültek, amelyek értelmében létrehozatalra került az elnökhelyettes tisztsége, a nagytanácsot alkotó bírák száma tizenötre bővült, és amelyek a Bíróság azon határozata által indult sorba illeszkednek, amely 2012 októberétől egy új, öt bíróból álló tanácsot és egy új, három bíróból álló tanácsot hoz létre – együttesen a lehető legbiztosabb módját jelentik annak, hogy az igazságszolgáltatási fórumnak lehetősége legyen folytatni a rá háruló feladat ellátását, amely feladat lényege a jog tiszteletben tartásának ésszerű határidők mellett történő biztosítása a Szerződések értelmezése és alkalmazása során.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Sajtófelelős: Lehoczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499